AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Təhsil Nazirliyinin
343 nömrəli 09.07.2020-ci il
tarixli qərarı ilə təsdiq
edilmişdir.

ƏSLİ İLƏ DÜZDÜR

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALİ TİBB TƏHSİLİNİN) İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050406 - Maliyyə

BAKI – 2020

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN 050406 - Maliyyə İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bakalavriat səviyyəsinin “**050406 - Maliyyə**” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) Təsnifatı”na uyğun hazırlanmışdır.

1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
- İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini artırma imkanlarını müəyyənləşdirir;
- Tələbələri və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri barədə məlumatlandırmaq;
- Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq.

1.3. Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və “**050406 - Maliyyə**” ixtisası üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.

1.4. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

2.1. Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnməlidir:
- İxtisası üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına;
- İxtisası üzrə ən azı bir xarici dildə kommunikasiya bacarıqlarına;
- Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə;
- Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmə bacarıqlarına;
- İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə;
- Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə;

- Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə;
- Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə;
- Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına;
- Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə;
- Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
- Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına.
- Mürəkkəb sistemləri təhlil etmək, əlaqələri aşkarlayıb dərk etmək, müxtəlif sahələrdə və fərqli səviyyələrdə sistemlər arasında əlaqə prinsiplərini dərk etmək, qeyri-müəyyən şəraitdə fəaliyyət göstərmək (sistemli düşüncə kompetensiyası).
- Gələcəyin (mümkün, ehtimal edilən və arzu olunan) fərqli variantlarını dərk etmək və qiymətləndirmək qabiliyyəti, gələcək haqqında aydın fikir formalaşdırmaq, fəaliyyətin mümkün nəticələrini qiymətləndirmək, risk və baş verən dəyişiklkləri nəzərə almaq (proqnostik kompetensiya).
- Yerli və daha yüksək səviyyələrdə davamlılığın təmini və yüksəldilməsinə yönəldilmiş novator qərarların kollektiv işlənməsi və gerçəkləşdirilməsi bacarığı (strateji baxış kompetensiyası).
- Başqalrından öyrənmək, digərlərinin tələbatlarını, fikirlərini və hərəkətlərini anlamaq (empatiya)qrupda yaranan konfliktləri həll etmək, problemlərin həllinə yönəlik kollektiv və çoxtərəfli əməkdaşlıqda iştirak (kollektiv iş kompetensiyası).
- Qəbul edilmiş norma, yanaşma və fikirləri təhlil etmək, öz baxışlarını və fəaliyyətini kritik qiymətləndirmək, davamlı inkişaf məsələləri ilə bağlı diskussiyalarda öz mövqeyini müdafiə etmək (kritik düşüncə kompetensiyası).
- Cəmiyyətdə öz rolunu kritik qiymətləndirmək (özünüdərketmə kompetensiyası).
- Mürəkkəb problemlərin həlli məqsədilə problemə yönəlik fərqli yanaşmalardan istifadə bacarığı, sadalanan kompetensiyalar əsasında kompleks və ədalətli qərarların qəbulu (problemin kompleks həlli kompetensiyası).
- Fərqli baxış və yanaşmaların dərk edilməsi və kompleks təhlili, geniş inteqrasiya və dünyada artan müxtəlifliyin fərqli perspektivlərinin ümumiləşdirilməsi (multikultural yanaşma və açıqlıq).
- Sahələrarası yanaşmaların formalaşdırılması və qərarların qəbulu bacarığı (sahələrarası kommunikasiya).

2.2. *Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnməlidir:*

- İqtisadi nəzəriyyənin əsaslarını, müəssisə və fərd səviyyəsindəki davranışları, əsas sosial-iqtisadi göstəriciləri, problemləri və prosesləri bilmək; (PK-1)
- Fərqli rəqabət sistemlərindəki bazarların xüsusiyyətlərini, müxtəlif bazar tiplərində firmaların fəaliyyət mexanizmini, qarşılıqlı əlaqələrin fərqli senarilərini bilmək; (PK-2)
- Makroiqtisadi terminologiyanı tam şəkildə mənimsəmək, açıq iqtisadiyyatı təhlil edə bilmək və nəzəri modellərdən istifadə etməklə təkliflər irəli sürməyi bacarmaq; (PK-3)
- Riyazi üsullar, kəmiyyət və hesablama metodları üzrə bacarıqlara malik olmaq və bu üsul və metodlardan istifadə etməklə optimal qərarlar verə bilmək; (PK-4)
- İşində ümumi porifilli və ixtisaslaşdırılmış proqaram təminatından (Excel, Word, Power Point, Photoshop və ya analitikproqramlardan hər hansı biri ilə (SPSS, Stata, Python kimi proqramlarla) işləmək, sadə analizləri eməyi bacarmaq; (PK-5)
- İqtisadi məlumatların təhlili və sistemləşdirilməsi üçün statistik biliklərə sahib olmaq, kəmiyyət və keyfiyyət məlumatlarını toplamaq, təhlil etmək və proqnozlaşdırmanı bacarmaq; (PK-6)
- İqtisadi məsələlərin empirik tədqiqində ortaya çıxan problemləri həll etmək üçün ekonometrik metodologiyanı öyrənmək və tətbiq edə bilmək; (PK-7)
- İdarəetmə və təşkilatla bağlı baza biliklərə yiyələnmək, ixtisas üzrə məlumatları analitik və sistematik şəkildə təhlil edə bilmək; (PK-8)
- Mühasibatın elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərə sahib olmaq; (PK-9)
- Maliyyənin elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərə sahib olmaq; (PK-10)
- İqtisadiyyatı regional və sektorial olaraq təhlil etməyi bacarmaq, kənd təsərrüfatı, sənaye və xidmət sektorunun iqtisadi inkişafdakı rolunu və əhəmiyyətini bilmək, sahə üzrə yeni konseptləri şərh edə bilmək; (PK-11)
- Milli iqtisadiyyatın makroiqtisadi mənzərəsini, sosial-iqtisadi göstəricilərin dinamikasını; iqtisadi siyasətin əsas konturlarını bilmək, sektorial təhlil aparmağı bacarmaq; (PK-12)
- Marketinq fəaliyyətinin elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərinə sahib olmaq; (PK-13)
- İdarəetmədəki və təşkilatdakı mövcud problemləri qavrama və həlli yollarını təklif etmək ilə bağlı biliklərə sahib olmaq; (PK-14)
- Biznesin idarə edilməsi üzrə müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlasdırmaq, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmə bacarığına sahib olmaq; (PK-15)
- Karyera barədə ilkin anlayışları, karyera inkişaf fəaliyyətlərini, iş müsahibəsinə hazırlıq prosedurlarını və müsahibə texnikalarını bilmək, karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezume, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacarmaq; (PK-16)
- Vaxtın effektiv idarə edilməsini, stres menecmentini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını bilmək, problem həll etmə və qərarvermə texnikalarına, natiqlik bacarıqlarına

- sahib olmaq, eləcə də komanda işinin qurulmasını bilmək və liderlik prinsiplərinə yiyələnmək; (PK-17)
- Layihələrin idarə edilməsində və digər çox istifadə olunan proqram təminatlarından istifadəni bacarmaq, iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya vasitələrindən istifadə etməyi bacarmaq; (PK-18)
- Maliyyə təhlili və maliyyə qərarlarının alınmasında istifadə olunan baza riyazi biliklərə malik olmaq; (PK-19)
- Nəzəri iqtisadi biliklərə malik olmaq və maliyyə sektorunda bu bilikləridən istifadə etməyi bacarmaq; (PK-20)
- Maliyyə təhlili və maliyyə qərarlarının alınmasında istifadə olunan statistika və ekonometrika üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-21)
- Mühasibat üzrə biliklərə malik olmaq və maliyyə hesabatlarını təhlil etməyi bacarmaq; (PK-22)
- Korporativ maliyyə üzrə biliklərə malik olmaq və maliyyə təhlilində istifadə etməyi bacarmaq; (PK-23)
- Maliyyə sektoru və bazarları üzrə biliklərə malik olmaq və maliyyə bazarlarının son inkişaf tendensiyaları haqqında məlumatlara sahib olmaq; (PK-24)
- Maliyyə bazarları alətlərinin təhlili üzrə baza bacarıqlara malik olmaq; (PK-25)
- Mərkəzi bankçılıq üzrə biliklərə malik olmaq;(PK-26)
- Bank sektorunda fəaliyyətlərin təşkili və idarə olunması üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-27)
- Risklərin müəyyənləşdirilməsi və idarə olunması üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-28)
- İnvestisiya layihələrinin hazırlanması, qiymətləndirilməsi, qərarların alınması və investisiya portfelinin idarə olunması üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-29)
- Büdcə münasibətlərini, vergi sistemini, fiskal siyasəti, dövlət borclarının idarə olunmasını özündə ehtiva edən dövlət maliyyəsi üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-30)
- Sığorta sektorunda fəaliyyətlərin təşkili və idarə olunması üzrə biliklərə malik olmaq; (PK-31)

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. **"050406 - Maliyyə"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Cədvəl 1

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
	Ümumi fənlər	**30**
1	**Azərbaycan tarixi** *Bu fənn ən qədim dövrlərdən başlayaraq müasir dövrədək Azərbaycan xalqının keçdiyi tarixi inkişaf yolunun mərhələlərini ardıcıllıqla öyrənir. Tələbələrimizdə vətənpərvərlik hissini aşılamaq üçün bütün tarixi mərhələlərdə yaranmış dövlətlərin siyasi tarixi, ayrı-ayrı şəxsiyyətlərin qəhrəmanlıq nümunələri tarixi faktlar əsasında şərh olunur. Tarixi keçmişimizdən yararlanmaqla yanaşı əsas məqsəd tələbələrdə geniş dünyagörüşünün, vətən sevgisinin, tarixi hadisələri analitik təhlil etmə qabiliyyətinin və hadisələrdən, siyasi proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətini formalaşdırmaqdan ibarətdir.*	5
2	**Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.*	4
3	**Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.*	15
4	**Seçmə fənlər** *(Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər.)*	**6**
4.1	Fəlsəfə Sosiologiya Azərbaycan Respublikasının Konstitisiyası və hüququn əsasları Məntiq Etika Multikulturalizmə giriş	3
4.2	İnformasiya texnologiyaları (ixtisas üzrə) İnformasiyanın idarə edilməsi Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş Politologiya	3

	İxtisas fənləri	120
5	**İqtisadiyyata giriş** *Bu fənndə mühüm istisadi anlayışlar izah edilir, bazar iqtisadiyyatının ümumi xarakteristikası verilir və məhdud iqtisadi ehtiyatların səmərəli istifadə olunmasında bazar mexanizminin rolu müəyyənləşdirilir. İqtisadi subyeklərin qərar qəbul etməsini şərtləndirən prinsiplər açıqlanır.*	6
6	**Mikroiqtisadiyyat** *İqtisad subyektlərin mənfəəti və faydasının maksimumlaşdırmaq baxımından davranışlarını öyrənir müvafiq bazar rəqabəti modellərindən ev təsərrüfatları və firmaların qəbul etdikləri qərarları şərtləndirən amilləri təhlil edilir,iqtisadi ehtiyatların səmərəli istifadəsində bazar mexanizminin üsütünlükləri və çatışmazlıqları göstərilir.*	10
7	**Makroiqtisadiyyat** *İqtisadi ehtiyatların bötövlükdə rasional istifadə edilməsi baxımından ölkədə dayanıqlı iqtisadi artımın və makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, iqtisadi ehtiyatların tam və səmərəli istifadə edilməsi, işsizliyin və inflyasiyanın minimumlaşdırılması, xarici iqtisadi əlaqələrin optimallaşdırılmasının nəzəri və praktiki məsələləri təhlil edilir. Problemlərin həll edilməsində dövlətin iqtisadi siyasətinin istiqamətləri göstərilir*	10
8	**Xətti cəbr və riyazi analiz** *"Xətti cəbr və riyazi analiz" fənni "Xətti cəbr" və "Riyazi analiz" bölmələrindən ibarətdir. "Xətti cəbr" xətti tənliklər, xətti fəza, xətti çevirmə kimi xətti təbiətə malik obyektləri, "Riyazi analiz" isə diferensial, inteqral hesabının köməkliyi ilə funksiya və dəyişən kəmiyyətləri öyrənir.*	8
9	**Ehtimal nəzəriyyəsi və riyasi statistika** *"Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika" fənni "Ehtimal nəzəriyyəsi" və "Riyazi statistika" bölmələrindən ibarətdir. "Ehtimal nəzəriyyəsi" təsadüfi hadisələrin baş verməsinin riyazi qanunauyğunluqlarını, "Riyazi statistika" isə statistik qanunauyğunluqların müəyyən edilməsi məqsədi ilə məlumatın yığılmasının, emalının və müşahidələrin nəticələrinin interpretasiyasının riyazi üsullarını öyrənir.*	8
10	**İKT - baza komputer bilikləri** *Bu fənn iqtisadi yönümdə təhsil alan gələcək mütəxəssislərə müasir informasiya proseslərinin həyata keçirlməsində istifadə olunan üsul və vasitələr haqqında geniş məlumat verir, iqtisadi proseslərin ayrılmaz tərkib hissəsi olan yeni informasiya və İnternet texnologiyaları üzrə müasir bilikləri aşılayır.*	8

11	**Statistika** *Bu fənn keyfiyyətcə müəyyən edilmiş kütləvi sosial-iqtisadi hadisə və proseslərin kəmiyyət tərəfini, onların tərkibini, bölgüsünü, konkret məkan və zaman şəraitində mövcud qarşılıqlı asılılıqlarını və qanunauyğunluqlarını öyrənir.*	10
12	**Ekonometrika** *Bu fənn riyazi və statistik metod, modellərdən istifadə edərək iqtisadi obyektlərin və proseslərin spesifik kəmiyyət və keyfiyyət əlaqələrini öyrənir.*	10
13	**Menecment** *Bu fənn menecmentin əsas funksiyalarını, menecerlərin rollarını, təşkilati quruluşları və onların hər birinin üstün və mənfi cəhətlərini, liderlik növlərini öyrənir, təşkilatlardakı qrup və komanda dinamikasını, təşkilat mədəniyyətini, müxtəlifliyin faydalarını tədqiq edir.*	7
14	**Maliyyə Uçotu** *Bu fənn şərçivəsində tələbələrə mühasibatın əsas prinsipləri, ikili yazılış qaydaları aşılanmaqla yanaşı, iqtisadi amillərin və hadisələrin müəssisənin maliyyə cədvəllərinə təsirləri izah olunur.*	6
15	**Korporativ maliyyə** *Bu fənn şərçivəsində tələbələrə korporativ maliyyənin mahiyyəti, funksiyaları və təşkili prinsipləri, müəssisənin maliyyə resursları sistemi, maliyyə mexanizminin mahiyyəti, maliyyə riskləri, əsas və dövriyyə kapitalının idarə olunması və investisiya ilə bağlı biliklər tədris olunur.*	6
16	**Dövlət maliyyəsi** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə dövlətin gəlir və xərcləri, vergilər, dövlət büdcəsi və fiskal siyasət haqqında biliklər tədris edilir.*	6
17	**Maliyyə bazarları** *Bu fənn çərçivəsində tələbələr maliyyə bazarlarının fəaliyyət prinsipləri, bazar alərləri haqqında biliklər aşılanır, maliyyə bazarlarının digər bazarlarla əlaqəsi təhlil edilir.*	4
18	**İnvestisiyanın idarəedilməsi** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə risk və gəlir, portfelin diversifikasiyası metodları, aktivlərin bölgüsü qaydaları, ivnestisiya qərarlarının alınması haqqında biliklər tədris edilir.*	6
19	**Maliyyə risklərinin idarəedilməsi** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə maliyyə risklərinin idarəedilməsi üsulları, vasitələri və maliyyə risklərini hesablama metodları haqqında biliklər tədris olunur.*	4

20	**Vergitutma** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə vergi münasibətləri iştirakçılarının hüquq və vəzifələri, vergilərin hesablanması və ödənilməsi, vergi yoxlamaları, maliyyə sanksiyaları, vergitutmanın formaları və s. məsələlər haqqında zəruri biliklər tədris olunur.*	4
21	**Maliyyə menecmenti** *Bu fənn çərçivəsində tələbələrə müəssisənin ehtiyac duyduğu vəsaitlərin ən uyğun şərtlərlə təmin edilməsinə, qorunmasına, istifadə və idarə edilməsinə dair biliklər tədris olunur.*	4
22	**Mülki müdafiə** *Bu fənn çərçivəsində müxtəlif qlobal FH-rın sürətlə artdığı müasir dövrdə insanın ətraf mühitində təhlükəsizliyinə və sağlamlığının qorunmasına yönəldilmiş qaydalar tədris olunur. Bu fənn həmçinin zərərli amillərin aşkara çıxarmasını və eyniləşdirməsini, insanın mühavizəsinin metod və vasitələrini, zərərli va təhlükəli amillərin minimum dərəcəyə qədər azaldılması yollarını, sülh va müharibə dövrü baş verən qəza hallarının, fəlakətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq üçün tədbirlərin gşrülməəsi ilə bağlı məsələləri əhatə edir.*	3
...	**Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər**[1] *Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.*	**60**
	Təcrübə	**30**
1	Karyera planlaması	5
2	Yumşaq bacarıqlar (Soft skills)	9
3	Sərt bacarıqlar (Hard skills)	10
4	İstehsalat təcrübəsi / layihə	6
	CƏMİ	**240**

4. Tədris və öyrənmə

4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.

[1] Bu fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşımalı, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır.

4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb səhifəsində, proqramın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.

4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.

4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
- layihələr;
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- rol oyunları;
- hesabatlar;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;
- video və audio konfrans texnologiyaları;
- video və audio mühazirələr;
- distant təhsil;
- simulyasiyalar;
- və s.

Qeyd: *sadalanan metodlar ixtisasın spesifikasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.*

4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.

4.6. Təhsil proqramı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitorinq etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.

5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq olmalıdır (məsələn, universitetin veb səhifəsində, proqramın broşurlarında və s.).

5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.

5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:

- yazılı tapşırıqlar;
- bilik və bacarıqlara dair testlər, kompyuter əsaslı testlər;
- şifahi təqdimatlar;
- sorğular;
- açıq müzakirələr;
- praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
- praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
- layihə işlərinə dair hesabatlar;
- portfolionun qiymətləndirilməsi;
- frontal sorğu;
- qrup şəklində və özünü qiymətləndirmə;
- və s.

Qeyd: *sadalanan üsullar fənnin spesifikasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.*

5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.

5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi müvafiq qaydalara uyğun olaraq qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.

5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiarizm problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.

6.2. Təlim nəticələri hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.

6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

7.1. **"050406 - Maliyyə"** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və/və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, həmçinin müvafiq ixtisas qrupu üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib olan şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Təcrübə

8.1. Təcrübə tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir. İxtisasın xüsusiyyətlərindən asılı olaraq təcrübənin təşkili qayadaları ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən oluna bilər.

8.2. Təcrübə özəl şirkətdə, dövlət müəssisəsində, tədqiqat laboratoriyasında (eləcə də universitet, AMEA, özəl yerli, yaxud beynəlxalq təşkilat və şirkətlər və s.) təşkil oluna bilər.

8.3. Təcrübə prosesindən maksimal fayda əldə etmək məqsədilə proses aşağıdakı kimi 4 mərhələdə təşkil oluna bilər: 1) tələbə karyera planlaşdırılmasını doğru tərtib etməyi öyrənməli, 2) eləcə də yumşaq və 3) sərt bacarıqlara yiyələnməli, 4) müəssisə və təşkilatlarda təşcrübə keçməli və ya onlardan daxil olan sifariş layihəsini yerinə yetirməlidir.

8.4. Tələbənin karyera planlaması və yumşaq bacarıqlar fənnlərini mənimsəməsi ona təhsil müddətində özünüinkişaf və fürsətlərin dəyərləndirməsinə imkan yaradacaq. Belə ki, "Karyera planlaması" fənni üzrə kursu mənimsəməklə tələbələr karyera barədə ilkin anlayışları, təhsil müddətində dəyərləndirilməli olan karyera inkişaf fəaliyyətlərini biləcək; karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün doğru müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezume, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacaracaq; iş müsahibəsinə hazırlıq prosedurlarını və müsahibə texnikalarını anlayacaqdır.

"Yumşaq bacarıqlar" fənni sayəsində isə tələbə vaxtın effektiv idarə edilməsini, stress menecmentini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını biləcək; problem həll etmə və qərarvermə texnikaları, ictimaiyyət qarşısında çıxış, səlis nitqin inkişaf yolları, bədən dili və doğru təqdimat qaydalarını, eləcə də komanda işinin qurulmasını bacaracaq; liderlik haqqında prinsipləri anlayacaqdır.

Sərt bacarıqlar" fənni tələbələrə iş dünyasında ən çox istifadə edilən excel alətlərindən, layihələrin idarə edilməsində proqram təminatlarından səlis istifadəni bacaracaq; iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya qaydalarını biləcək; rəqəmsal savadlılıq istiqamətindəki əsas nüansları anlayacaq, şəxsi brendin qurulması yollarını biləcəkdir.

8.5. Təcrübəni təşkili iki formada təklif olunacaqdır. Belə ki, tələbələr şirkət və qurumlarda təcrübə imkanlarını araşdıracaq və müsbət dəyərləndirilən tələbələr qarşı tərəfin razılıq sənədlərini universitetə təqdim edəcəkdir. Təhsil müddətində mənimsənilmiş karyera planlaması, sərt və yumşaq bacarıqlar sayəsində iş dünyasında uğur qazanma ehtimalları yüksək olacaqdır. Təcrübədən öncə ali təhsil müəssisəsi və təcrübə təşkil olunacaq şirkət/müəssisə/laboratoriya müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər şirkət/müəssisə/laboratoriyada, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri və digər zəruri təfərrüatlar əks olunur.

8.6. Təcrübənin təşkili barəsində ikinci forma isə tələbələrin iş dünyasından daxil olan sifariş layihələrinin icra olunmasıdır. Belə ki, şirkət və qurumlarda ehtiyac duyulan araşdırmalar, təkmilləşmə imkanları, problemlərə həll yolları tələbə və mentor müəllimlərin birgə fəaliyyəti ilə təhlil ediləcək və layihə şəklində sifarişçilərə təqdim ediləcəkdir.

8.7. Təcrübənin qiymətləndirilməsi təqdim olunmuş layihənin dəyərləndirilməsindən sonra iş dünyası nümayəndələri tərəfindən həyata keçiriləcəkir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

9.1. **"050406 - Maliyyə"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istehsal sahələri, təşkilatlar, idarələr, müəssisələr, birliklərdə və s. sferalarda maliyyə meneceri, bank meneceri, kredit mütəxəssisi, maliyyə vasitəçiliyi üzrə agent, sığorta agenti və s. peşələrdə işləyə bilərlər.

9.2. Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb səhifəsində yerləşdirməlidir.

9.3. **"050406 - Maliyyə"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları təhsillərini "İqtisadiyyat və idarəetmə" ixtisasları qrupuna daxil olan bütün Magistr proqramlarında davam etdirə bilərlər.

9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini, Elm, ali və orta ixtisas təhsil şöbəsinin müdiri

_________________ Yaqub Piriyev

"01" __07__ 2020-ci il

İqtisadiyyat və idarəetmə ixtisasları qrupu üzrə Dövlət Təhsil Proqramlarını hazırlayan işçi qrupun sədri

_________________ Ədalət Muradov

"30" __06__ 2020-ci il

Əlavə 1

Təhsil Proqramı və fənlər üzrə təlim nəticələri

Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə gözlənilən təlim nəticələrini müəyyən etməlidir. *Aşağıdakı cədvəllərdə ən azı 6 təlim nəticəsi sadalanmalıdır (Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə ayrılıqda)*

Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı təlim nəticələrinə yiyələnməlidir:

Təhsil Proqramının təlim nəticələri (PTN)
PTN 1 - Nəzəri iqtisadi bilikləri mənimsəmə və maliyyə sektorunda bu biliklərdən istifadə etmə bacarığına - Maliyyə təhlili və maliyyə qərarlarının alınmasında istifadə olunan baza riyazi biliklərdən istifadə etmə bacarığına - Maliyyə təhlili və maliyyə qərarlarının alınmasında istifadə olunan statistika və ekonometrika üzrə biliklərdən istifadə etmə bacarığına
PTN 2 - Büdcə münasibətlərini, vergi sistemini, fiskal siyasəti, dövlət borclarının idarə olunmasını özündə ehtiva edən dövlət maliyyəsi üzrə biliklərdən istifadə etmə bacarığına
PTN 3 - Mühasibat uçotu üzrə bilikləri mənimsəmə və maliyyə hesabatlarını təhlil etmə bacarığına - Korporativ maliyyə üzrə bilikləri mənimsəmə və maliyyə təhlilində istifadə etmə bacarığına
PTN 4 - Maliyyə sektoru və bazarları üzrə bilikləri mənimsəmə və maliyyə bazarlarında son inkişafları bilməli - Maliyyə bazarları alətlərini təhlil etmə bacarığına - Sığorta sektorunda fəaliyyətlərin təşkili və idarə olunması bacarığına
PTN 5 - Mərkəzi bankçılıq üzrə bilikləri mənimsəmə və onun fəaliyyətlərini təhlil etmə bacarığına - Bank sektorunda fəaliyyətlərin təşkili və idarə olunması üzrə bacarığına
PTN 6 - Risklərin müəyyənləşdirilməsi və idarə olunması bacarığına - İnvestisiya layihələrinin hazırlanması, qiymətləndirilməsi, qərarların alınması və investisiya portfelinin idarə olunması bacarığına

"Azərbaycan tarixi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Azərbaycanın dünyanın ən qədim yaşayış məskənlərindən,ilk sivilizasiya məkanlarından biri olmasını müəyyən etməyi bacarmaq.

FTN 2 Azərbaycanın qədim,orta əsrlər və yeni dövrdə dövlətçiliyinin təşəkküllü şəraitini, siyasi, beynəlxalq amilləri təhlil etməyi bilmək.
FTN 3 Azərbaycan xalqının təşəkkülü, formalaşmasında ideoloji, iqtisadi və mədəni amillərin rolunu təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 4 Azərbaycan xalqının mürəkkəb, həm də qəhrəmanlıq nümunələri ilə zəngin tarixinin mərhələlərini, hər dövrün fərqli xüsusiyyətlərini təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 5 Azərbaycan dövlətinin müasir dünyada yeri və rolunu sistemli şəkildə öyrənmək.
FTN 6 Azərbaycan tarixinin inkişafının tarixi təcrübəsindən düzgün nəticələr çıxarmağı bilmək.

"Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Qloballaşma şəraitində Azərbaycan dili və ona göstərilən dövlət qayğısı ilə bağlı məlumatlara yiyələnmək. Dövlət dili haqqında fərman və sərəncamlar, "Ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycan dili" mövzusunda təqdimatlar hazırlamağı öyrənmək. "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasıya" fənninin məqsəd və vəzifələrini bilmək. Kommunikasiyanın forma və funksiyaları, kommunikasiya səviyyələri barədə biliklərə sahib çıxmaq.
FTN 2 Akademik kommunikasiya prosesində köməkçi nitq hissələrinin rolunun nədən ibarət olduğunu mənimsəmək. Şifahi və yazılı kommunikasiyalar, habelə nitqə verilən tələblər: nitqin düzgünlüyü, dəqiqliyi, aydınlığı, səlisliyi, təmizliyi, yığcamlığı, sadəliyi, zənginliyi , rabitəliliyi və digər önəmli məsələlərin rolunu müasir tələblər səviyyəsində öyrənmək.
FTN 3 Kommunikasiya ritorikasının nədən ibarət olduğunu, ədəbi dilin üslublarını, Azərbaycan ədəbi dilinin aktiv və passiv leksikasını bilmək. Ədəbi dil və kommunikativlik, kommunikativliyin növləri, kommunikativlikdə rabitə və kommunikativ strategiya və yaradıcılıq texnologiyalarını mənimsəmək.
FTN 4 Dinləmə mədəniyyəti və dinləmənin kommunikasiya növü kimi mahiyyətini öyrənmək. Dinləmə və diqqət, dinləmə formaları, dinləmə bacarıqlarının təkmilləşdirilməsinin önəmini qavramaq. Kommunikasiya mədəniyyəti, danışıq etikası və müraciət etiketləri barədə məlumatlara yiyələnmək. Təşkil olunmuş nitqin (mühazirə, məruzə, çıxış, spontan nitq) özünəməxsusluğunu bilmək.
FTN 5 Müasir Azərbaycan dilinin işgüzar üslubu barədə məlumatları və qaydaları öyrənmək. İşgüzar kommunikasiyada məktubların rolu, elektron və onlayn kommunikasiyalar barədə biliklərini zənginləşdirmək.
FTN 6 Rəsmi-işgüzar sənədləri dili barədə məlumatları öyrənmək. İşgüzar kommunikasiyaların növləri və formaları, həmçinin dili və üslubu barədə məlumatlara yiyələnmək. İşgüzar kommunikasiyada Azərbaycan dilinin saflığının, orfoqrafiya qaydalarının və cümlə quruluşuna əməl olunmasının mahiyyətini öyrənmək. İşgüzar ritorika haqqında nəzəri və praktik çalışmalara sahib çıxmaq.

"Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1 Ümumi ingilis dilində dinləmə,danışıq,oxu və yazı bacarıqlarına yiyələnmək, gündəlik söhbətləri eşidib anlama, onlara qeyri-rəsmi cavab vermə,dialoq qurma, mürəkkəb cümlələri düzgün zaman formasında şifahi işlətmə,ingilis dilində kiçik paraqrafların,qeyri-rəsmi məktubların yazılması,habelə kiçik mətnlərin oxuyub anlama,mətnlər üzrə suallara cavab vermə, A2 səviyyəsi üzrə lügətə yiyələnmək;
FTN 2 Ümumi ingilis dilində B 1 səviyyədə dialoqları dinləyib anlamaq, həmin səviyyə üzrə sözlərdən istifadə etməklə mürəkkəb strukturlu tabeli və tabesiz mürəkkəb cümlələr qurmaq;150 sözlük esselər yazmaq, effektiv giriş və nəticə yazmaq bacarıqlarına yiyələnmək; rəsmi-məktubların strukturunu öyrənmək; həmin struktur üzrə işgüzar məktubun yazılışına yiyələnmək;rəsmi təqdimatların edilməsi;
FTN 3 Ümumi ingilis dilində B2 səviyyəsində kinoları izləmək, kitabları oxumaq, onlar haqda şərh yazmaq, onları təhlil etmək,etdikləri təhlilləri təqdimatlar vasitəsilə dinləyiciyə çatdırmaq;
FTN 4 İqtisadi terminlərin, habelə işgüzar ingilis dili lüğətinə yiyələnmək,deskriptiv yazı növündən istifadə edərək qrafiklərin,cədvəllərin,faiz göstərən sirkulyar qrafiklərin akademik şifahi təsviri; 3-cü şəxsin adından istifadə edərək fikirlər irəli sürmə, ümumi akademik fikir mübadiləsi aparmaq baçarığı;
FTN 5 İşgüzar mühitdə sərbəst dialoq, müzakirə,diskussiya aparmaq və debat etmək bacarığına yiyələnmək;özünü professional mühitdə ingiliscə təqdimetmə bacarığının formalaşması,
FTN 6 2-ci və 3-cü conditional cümlələrin şifahi nitqdə düzgün işlədilməsi, vasitəli nitqdə olan dialoqların vasitəsiz nitqdə şifahi istifadə etmə bacarığının inkişafı, akademik söz bazasına yiyələnmə və onlardan şifahi nitq zamanı asanlıqla istifadə edilməsi bacarığı; rəvan ingilis dilində akademik şəkildə danışma bacarığına yiyələnmə

"İqtisadiyyata giriş" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Baza iqtisadi anlayışları və onların qarşılıqlı əlaqəsini,iqtisadi subyektlərin davranış prinsiplərini öyrənilməsi;
FTN 2 İqtisadiyyatda bazar mexanizminin rolu haqqında təsəvvürə malik olacaq,iqtisadi hadisə və prosesləri məzmun və formal təhlilinin ilkin vərdişlərini öyrədilməsi;
FTN 3 İqtisadiyyatda baş verən prosesləri başa düşmək üçün nəzəri bazaya malik biliklərin verilməsi;
FTN 4 Bazar mexanizminin əsas elementləri olan tələb təklif qiymət rəqabət onların qarşılıqlı əlaqəsini;
FTN 5 Bazar iqtisadiyyatının fəaliyyət qanunauyğunluqlarını;
FTN 6 İqtisadi subyektlərin qərarların qəbul etmə mexanizmini;

"Mikroiqtisadiyyat" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Ev təsərrüfatının və firmalar tərəfindən iqtisadi qərarların necə verildiyini;
FTN 2 İqtisadi subyektlər tərəfindən verilən qərarların məhsulların miqdarlarına və qiymətinə, istehsal amillərinə və resurların bölüşdürülməsinə necə təsir etməsini;
FTN 3 İstehlakçı davranışlarının fəaliyyətini öyrənir

FTN 4 Bazarın rəqabətliliyi baxımından əsas növləri olan: Təkmil rəqabətli bazar,inhisarçı rəqabətli bazar,oliqapolik bazar,inhisar bazarları haqqında ümumi məlumatlar əldə edilir
FTN 5 İctimai nemətlərin iqtisadi mahiyəti və onların ümumi rifaha təsirinin öyrənilməsi
FTN 6 Bazar iqsadi ehtiyatların səmərəli bölgüsünü təmin edə bilmədikdə , bazarın iflası zamanı iqsadiyyata dövlətin müdaxiləsinin zəruriliyini və bazar fəaliyyətinin yaxşılaşdırımasına yönəldilmiş hökümətin siyasi tədbirlərinin öyrənilməsi

"Makroiqtisadiyyat" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Makroiqtisadi sabitliyi, dayanıqlı iqtisadi artımı, ehtiyatların tam istifadə olunmasını, infilasiya və işsizlik səviyəsinin minimumlaşdırılmasını öyrənir
FTN 2 Makroiqtisadi tarazlığın məcmu tələb və məcmu təklif modeli
FTN 3 Makroiqtisadi tarazlığın Keynsin gəlirlər və xərclər modeli
FTN 4 Vergi-büdcə və pul kredit siyasəti
FTN 5 Əmtəə və pul bazarlarında makroiqtisadi tarazlıq
FTN 6 Açıq və qapalı iqtisadiyyatın makroiqtisadi təhlili

"Xətti cəbr və riyazi analiz" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Xətti cəbri tənliklər sistemi, xətti fəza, xətti çevirmə və digər xətti təbiətə malik olan riyazi obyektləri öyrənməyi;
FTN 2 Diferensial və inteqral hesabının köməkliyi ilə funksiya və dəyişən kəmiyyətlərin tədqiqini bilməyi;
FTN 3 Qeyd edilən riyazi biliklər əsasında iqtisadi və texniki məsələlərin həllində riyazi təhlil aparmaq qabiliyyəti yaratmağı;
FTN 4 Riyazi üsullardan istifadə etməyi və riyaziyyatdan istifadə olunacaq fənlərin tədrisi üçün nəzəri baza formalaşdırmağı;
FTN 5 İqtisadi məsələlərin həllində effektiv-riyazi həll üsullarını seçməyi;
FTN 6 Riyazi modelləşmənin əsaslarının öyrənilməsini.

"Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Təsadüfi hadisələrin və proseslərin baş verməsinin riyazi qanunauyğunluqlarını müəyyən etməyi ;
FTN 2 Məlumatların yığılmasının və müşahidələrin nəticələrinin emalının riyazi üsullarını öyrətməyi;
FTN 3 Öyrənilən riyazi üsullar əsasında iqtisadi və texniki məsələlərin həllində riyazi təhlil aparmaq qabiliyyətini yaratmağı;
FTN 4 Riyazi modelləşmənin həyata keçirilməsində effektiv riyazi həll üsullarını seçməyi;
FTN 5 Riyaziyyatdan istifadə olunacaq digər fənlərin tədrisi üçün nəzəri baza formalaşdırmağı;
FTN 6 Məntiqi və alqoritmik düşüncə tərzini formalaşdırmağı.

"İKT–baza computer bilikləri" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)

FTN 1 İnformasiyanın alınması, saxlanması və emalının əsas üsul və vasitələrinə yiyələnmək, kompüterdən informasiyanın idarə edilməsi vasitəsi kimi istifadə bacarığına və qlobal kompüter şəbəkələrində informasiya ilə işləmə qabiliyyətinə malik olmaq.
FTN 2 Qoyulmuş məsələyə uyğun olaraq iqtisadi verilənlərin emalı üçün emal vasitələrini seçmə, hesablamanın nəticələrini təhlil etmə və alınmış nəticələri əsaslandırma bacarığına yiyələnmək.
FTN 3 Daxili və xarici mənbələrdən istifadə edərək zəruri verilənləri toplama, təhlil etmə və analitik hesabat hazırlama bacarığına yiyələnmək.
FTN 4 Analitik və tədqiqat məsələlərinin həlli üçün müasir texniki vasitələrdən və informasiya texnologiyalarından istifadə bacarığına malik olmaq.
FTN 5 Kommunikativ məsələlərin həlli, İnternetdə axtarış və arayış sistemləri vasitəsilə peşə əhəmiyyətli informasiyanın axtarışı və seçimi vasitələrindən və informasiya texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq.
FTN 6 Təlim və özünü təlim proseslərində iştirak üçün İKT vasitələrindən istifadə imkanlarına malik olmaq.

"Statistika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Praktiki vəzifələrin həlli üçün zəruri olan məlumatların toplanması, işlənməsi və təhlilinin statistik metodologiyasını mənimsəmək.
FTN 2 Statistik məlumatların toplanması, saxlanması, ilkin işlənməsinin üsul və metodlarını seçməyi və onların tətbiqini, müasir informasiya mənbələri ilə işləməyi bacarmaq
FTN 3 Təsviri statistikanın metodları əsasında toplanmış statistik məlumatların ümumiləşdirilməsini, təhlil məqsədilə əlverişli formada təqdim etməyi bacarmaq.
FTN 4 İnformasiya əldə edilməsinin mühüm vasitəsi kimi statistik göstəricilərin hesablanmasını, onların izahını, optimal qərarların qəbul edilməsi üçün nəticələr formalaşdırmağı bacarmaq.
FTN 5 Statistik metodologiyanın praktiki tətbiqini, uçot və statistikanın beynəlxalq standartlarına və qaydalarına uyğun olaraq istənilən həcmdə məlumatlarla işləməyi, yüksək statistik texnologiyaların tətbiqini, düzgün və əsaslandırılmış nəticələri formalaşdırmağı bacarmaq
FTN 6 İnformasiyanın idarəedilməsinin mühüm vasitəsi kimi informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadəni bacarmaq.

"Ekonometrika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 İqtisadi məsələnin formalaşdırılması və fərziyyələrin qurulması, iqtisadi məsələni təsvir etmək üçün zəruri olan göstəricilər sisteminin seçilməsi bacarıqlarını əldə etmək
FTN 2 İzaholunan və izahedici dəyişənlər üçün zəruri olan statistik məlumatların toplanması, ilkin emalı və bu istiqamətdə zəruri biliklərə yiyələnmək
FTN 3 Modelin spesifikasiyasının qurulması, iqtisadi göstəricilər arasında əlaqənin formasının nəzəri əsaslandırılmasını bacarmaq

FTN 4 Ekonometrik modelin parametrlərinin və bütövlükdə modelin qiymətləndirilməsi, müvafiq testlərin realizə olunmasında müasir tətbiqi proqram paketlərindən istifadə bacarıqlarına yiyələnmək
FTN 5 İzaholunan iqtisadi göstəricilərin proqnoz ssenarilərinin verilməsi və onlardan istifadə mexanizmlərinin hazırlanması bacarığına yiyələnmək
FTN 6 Ekonometrik modellərin nəticələrinin praktiki qərarların qəbul edilməsi üçün formalaşdırılması bacarıqlarına yiyələnmək

"Menecment" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Menecmentin əsas funksiyalarını və menecerlərin rollarını təsvir etmək
FTN 2 Menecerlərin planlaşdırma prosesini təşkilatın missiyası, vizyonu və dəyərləri ilə necə uyğunlaşdırdığını izah etmək
FTN 3 Ümumi təşkilati quruluşları və hər birinin üstünlük və mənfi cəhətlərini müəyyənləşdimək
FTN 4 Təşkilatlardakı qrup və komanda dinamikasını anlamaq
FTN 5 Təşkilat mədəniyyətini və müxtəlifliyin faydalarını anlamak
FTN 6 Güclü və zəif liderliyi və liderlik növlərini tanımaq

"Maliyyə Uçotu" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı istifadə olunan konseptual çərçivəni və qanunvericilik qaydalarını bilmək və tətbiq etmək bacarığına
FTN 2 Mühasibat sistemində ikili yazışma sistemini (müxabirləşməni) bilmək və mühasibat əməliyyatlarının apararkən uyğun standart və qaydaları tətbiq etmək bacarığına
FTN 3 Mühasibat əməliyyatlarının nəzəri və praktiki cəhətdən maliyyə bərabərliyinə təsirini anlamaq və onların uçotunu mühasibat hesablarında ikili yazılış metodu ilə etmək bacarığına
FTN 4 Hesabat dövrü üzrə əməliyyatların uçotu əsasında yoxlama balansını hazırlamaq və müvafiq düzəlişləri etmək bacarığına
FTN 5 Maliyyə uçotunun əsas prinsiplərini və anlayışlarını, mühasibat uçotu metodlarını tətbiq etməklə əsas maliyyə hesabatlarını hazırlamaq bacarığına
FTN 6 Maliyyə hesabatları əsasında maliyyə əmsallarını hesablamaq bacarığına

"Korporativ maliyyə" Fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Pulun zaman dəyərini hesablama və investisiya layihələri üzrə qərarların verilməsi meyarları, pul axınlarının qiymətləndirilməsi bacarığına
FTN 2 Maliyyə aktivlərinin qiymətləndirilməsi modeli (CAPM) və faktor modellərini təhlil etmək bacarığına
FTN 3 Törəmə qiymətli kağızları qiymətləndirmə və effektiv bazarlarda fəaliyyətləri təhlil etmə bacarığına
FTN 4 Korporativ kapital strukturu seçimi etmək və leverecləri (maliyyə əmsallarını) təhlil etmək bacarığına
FTN 5 Assimetrik informasiyanı, agentlik xərclərini təhlil etmək və kapital quruluşu etmək bacarığına

FTN 6 Divident siyasəti, şirkət birləşmələri və şirkət transfer əməliyyatlarını təhlil etmək bacarığına

"Dövlət maliyyəsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 İctimai və fərdi tələbatların qarşılanması, iqtisadiyyatda kənar effektlər çərçivəsində dövlətin iqtisadi subyekt kimi fəaliyyətlərini əsaslandırmaq bacarığına
FTN 2 Dövlət gəlir və xərclərinin növləri, təsnifatı, iqtisadiyyata təsirlərini müəyyənləşdirmək və təhlil etmək bacarığna
FTN 3 Vergitutmaya dair nəzəri biliklərdən istifadə etməklə vergi sistemi və vergi siyasətini təhlil etmək bacarığına
FTN 4 Dövlət büdcəsi, büdcə sistemi və büdcədənkənar fondları haqqında biliklərə malik olmaq, büdcə prosesini bilmək və büdcə hesabatlarını təhlil etmək bacarığına
FTN 5 Dövlət borcları, onların təsnifatı və iqtisadiyyata təsirlərini təhlil etmək bacarığına
FTN 6 Dövlətin iqtisadi məqsədləri istiqamətində aparılan fiskal siyasəti təhlil etmək bacarığına

"Maliyyə bazarları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Maliyyə bazarlarının mahiyyətini, funksiyalarını və təsnifatını izah etmək bacarığına
FTN 2 Kommersiya, korporativ və dövlət qiymətli kağızları haqqında biliklərə malik olmaq və onları təhlil etmək bacarığına
FTN 3 Maliyyə derivativləri haqqında biliklərə malik olmaq və onun iqtisadiyyatdakı rolu və miqyasları izah etmək bacarığına
FTN 4 Pul, valyuta və qızıl, sığorta, kredit, birja fond və birjadankənar fond bazarı haqqında biliklərə malik olmaq və bu bazarlarda əməliyyatlar aparmaq və fəaliyyətləri təhlil etmək bacarığına
FTN 5 Maliyyə bazarlarının təsisatları və maliyyə bazarlarının fond alətləri ilə ticarət etmək bacarığına
FTN 6 Maliyyə bazarları riskləri və maliyyə bazarlarının tənzimlənməsi haqqında qanunvericilik sənədlərini izah etmək bacarığına

"İnvestisiyanın idarəedilməsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 İnvestisiya, risk və gəlir anlayışlarını ətraflı izah etmək bacarığına
FTN 2 Müəyyənlik və qeyri müəyyənlik şərtlərində investisiya qərarlarını almaq bacarığına
FTN 3 Qiymətli kağızları qiymətləndirilməsi üsullarına istifadə etmək bacarığına
FTN 4 Törəmə maliyyə məhsulları izah etmək və təhlil etmək bacarığına
FTN 5 Portfelin yaradılması və idarəetməsi bacarığına
FTN 6 İnvestisiyaları təhlil etmək bacarığına

"Maliyyə risklərinin idarəedilməsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Maliyyə risklərinin idarəedilməsi sahəsində biliklərdən istifadə etmək bacarığına
FTN 2 Portel riskini və gəlirləri hesablamaq bacarığına
FTN 3 Fyuçers bazarlarında aparılan əməliyyatları təhlil etmək bacarığına

FTN 4 Opsion və svap bazarları haqqında biliklərdən istifadə etmək bacarığına
FTN 5 Maliyyə risklərinin hesablanmasında iqtifadə olunan modellərdən istifadə etmək bacarığına
FTN 6 Ölkə maliyyə riski və beynəlxalq maliyyə riski idarəedilməsi haqqında biliklərdən istifadə etmək bacarığına

"Vergitutma" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Azərbaycan Respublikasının Vergi qanunverciliyi ilə bağlı baza biliklərə
FTN 2 Vergi sisteminin fəaliyyəti və əhatə dairəsi, vergi ödəyicisinin hüquqları və öhdəlikləri haqqında biliklərə
FTN 3 Fiziki şəxslərin gəlir vergisi üzrə vergi öhdəliklərini hesablamaq bacarığına
FTN 4 Hüquqi şəxslərin mənfəət vergisi üzrə vergi öhdəliklərini hesablamaq bacarığına
FTN 5 Əlavə dəyər vergisinin (ƏDV) və digər dolayı vergilərin müəssisələrə təsirini izah etmək və ƏDV və digər dolayı vergi növləri üzrə müəssisənin vergi öhdəliklərini hesablamaq bacarığına
FTN 6 Vergi tənzimlənməsi sistemlərinə riayət etmək, müvafiq vergi hesablaması və planlaşdırma üsullarından istifadə etməklə fiziki şəxslər və hüquqi şəxslər üçün vergi öhdəliklərini hesablamaq və etik qaydada idarə etmək bacarıgna

"Maliyyə menecmenti" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Müvafiq analitik keyfiyyət və kəmiyyət metodlarından istifadə etməklə biznes aktivlərinin qiymətləndirmək, kapital layihələri və investisiyalar barədə məsləhətlər vermək bacarığına
FTN 2 Alternativ maliyyə mənbələrini və maliyyələşmənin müxtəlif yollarını müəyyənləşdirmək və qiymətləndirmələr etmək bacarıgna
FTN 3 Maliyyə imkanlarını artırmaq üçün alternativ maliyyə mənbələrini aşkar etmək, təhlil etmək və müvafiq tövsiyyələr vermək bacarığına
FTN 4 Maliyyə qərarlarının qəbul edilməsində tənzimləmə, idarəetmə və etika sahəsindəki mövcud dəyişiklər barəsində məlumatlı olmaq və yeni tövsiyyələr hazırlamaq bacarığına
FTN 5 Biznes və maliyyə riski ilə əlaqəli biznes fəaliyyətinin idarə edilməsində müvafiq strategiyaları təhlil etmək və baş verə biləcək təsrilər barədə tövsiyyələr vermək bacarığına
FTN 6 Əlavə dəyər yaratmaq məqsədilə investisiya qiymətləndirilməsi, biznesin yenidən təşkili, vergilərin və risklərin idarə edilməsi, xəzinə və dövriyyə kapitalının idarə edilməsi bacarığına

"Mülki müdafiə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Fövqəladə hadisələrin təsnifatı, onların tam xarakteristikası, Mülki müdafiənin yaranma tarixi, onun FH-da rolu və vəzifələrini öyrənmək. Mülki müdafiə ilə bağlı Nazirlər kabinetinin Qərarları və qanunlarını bilmək;
FTN 2 Müasir dövürdə sülh və müharibə dövürlərində Mülki müdafiənin rolunu və vəzifələrini bilmək. Texnogen FH-də hadisələrin qarşısının alınması yolları, bakterioloji, kimyəvi və radiasiya şəraitində əhalinin davranış qaydalarını, mahiyyətini bilmək. Karantin, observasiya

şəraitində, sanitar təmizliyi, ərazinin dezinfeksiyası, kimyəvi zəhərlənmə ocaqlarındadeqazasiya, radiasiya şəraitində isə dezaktivasiya üsullarını bilmək;
FTN 3 Fövqəladə hallar komissiyası. Fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması üçün Dövlət sisteminin rolu və vəzifələrini bilmək. Hərbiləşdirilməmiş mülki müdafiə dəstələrinin yaradılmasını öyrənmək;
FTN 4 Fövqəladəhallar zamanı əhalinin mühafizəsinin təşkilini həyata keçirmək. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini bacarmaq. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin səmərəli mühafizəsinin təşkilini bacarmaq. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bacarmaq. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini həyata keçirmək;
FTN 5 Mülki müdafiə kəşfiyyatının təşkili və aparılması qaydalarını bilmək. Radiasiya və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarını işlətməyi bacarmaq. Mülki müdafə üzrə idaretmə, mülki müdafiə qərargahları və onların əsas vəzifələrini bilmək;
FTN 6 Mülki müdafiə tədbirlərinin planlaşdırılması və həyata keçirilməsini bacarmaq. FH-in nəticələrinin aradan qaldırılması yollarını bilmək. Qəza- xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin dağıntı ocaqlarında təşkil etmək və aparılmasını həyata keçirmək. Əhalinin mülki müdafiə sahəsində hazırlanmasının prinsiplərini öyrənmək. Fövqəladə hadisələr zamanı dağıntı ərazisində ilk tibbi yardım aparmağı bacarmaq.